HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שלח ניטלה תרומתו. קל שלקח לעצמו שלח ניטלה תרומת מעשר שלו: לסיומין. שלין עליו לורה: חלב. עצב שמשמרת בעומק כנגדו ואין שרשיו מתפשטין ובו מ) תימה יהושע את המרך ליטרלא: נעימות. נעות היעבה: יטולנו. רלוי הוא לחיות לו פילין ולהתפילן: על מצותיהן. בשבת ולא גזר משום שתיקת סממנין: שלן דרכן לסוף. שלא מכה הלכך לאו מוכחא מילתא לדרפוחה: הסקינן. לזמינן: לסור לטולטן. ולפילו לזמינם למאכל בהמה לטרלחא היא: סיפא חוזר וקורנית. לקמיה מפרש לה: הכניסן לעצים. לייבשן: שלח יקטוס בללי. כלרך חול כדאמרן (לעיל דף עד:) האי מאן דפריס סיקלא דמי לטוחן: במילתיה לרבי יהודה גרסינן מוגל ואוכל ונאכד שלח ימלו בללי הרבה והשמי לשבת שלח ימלו בידו הרבה דרך חול. כך מלאתי בתוספתא דרבנן מחמרי דבכולי ירח לסור שלח גרסינן שלשה שלבעותיו. ומהו מוגל כגון שם גח לאכול הזרע מוגל הפרגיטין שהזרע בתוכו: וכן בחמיפה. לקמיה מפרש מאי לחמיפה: ניניף. מינוף"י: פיגם. רוד"ח: לפרי. שדריי"ה לוי"ה. ל"ת פוליאו"ל: אברפה. לישני"ת: חשי. שדריי"ה. ולגבון הרלשון לא פורש: בשר שפה. שמינו מלוח. ומתן דגרים תפוח היא היא: מוסר יטולנו. לליא ליה מוקלה בטולטול: במוקלה לאיילה שבר לה לרי יהודה. כלומר בלילסור מוקלה לענין לכילה שבר לה לרבי יהודה לשלר לאוכלו (ג) ובאיסור מוקלה לטולטול שבר לה לרבי שמעון: בר חוורא. שחוט: משמשא לטולא. שלא יקריע: ואחר לאו רב חסדא חסרון כיס הוויא הלא. שאתם מניחים אותה בשמש ומתמתם וסלקוהו על פיו מאחר לגל: בחומצא. כשהוא מי חוללין אותו בלא שלח מלח: דג שפל אסור לטלטלו. לאיטו לאוי לכלוס ולכלביס לאו לעשיים למאכל מלים נאכל מי על ידי מלאו:

גמר

חבילי קש וחבילי כור: תנו רבנן (ד) חבילי קש וחבילי עצים (ה) וחבילי זרדים אם התקינן למאכל בהמה מטלטלין אותן ואם לאו אין מטלטלין אותן רשב"ג אומר חבילין הניטלין ביד אחד מותר לטלטלן בשתי ידים אסור לטלטלן (ו)חבילי (ז)סיאה אזוב וקורנית הכניסן לעצים אין [א] מסתפק מהן בשבת לאכול בהמה מסתפק מהן בשבת וקוטם ביד ואוכל ובלבד שלא יקטום בכלי ומולל ואוכל ובלבד שלא ימלול בכלי הרבה דברי רבי יהודה וחכמים אומרים (ח)מולל בראשי אצבעותיו ואוכל ובלבד שלא ימלול בידו הרבה כדרך שהוא עושה בחול ובן באמיתא ובן בפיגם וכן בשאר מיני תבלין (סיאה) צתרי אזוב אברתא קורנית קורניתא שמה והא ההוא דאמר להו מאן בעי קורניתא ואישתכח חשי אלא סיאה צתרי אזוב אברתא קורניתא חשי: איתמר בשר מליח מותר לטלטלו בשבת בשר [ב] תפל רב הונא אמר מותר לטלטלו רב חסדא אמר אסור לטלטלו רב הונא אמר מותר לטלטלו (ט)והא (י)רב הונא תלמיד דרב הוה ורב כר' יהודה סבירא ליה דאית ליה מוקצה במוקצה לאכילה סבר לה כרבי יהודה (י)במוקצה לטלטל סבר לה כרבי שמעון רב חסדא אמר אסור לטלטלו והא רב יצחק בר אמי איקלע לבי רב חסדא וחזא ההוא בר אווזא דהוו קא מטלטלי ליה משמשא לטולא ואמר רב חסדא חסרון כיס הוא קא חזינן הכא שאני בר אווזא דחזי לאומצא ת"ר דג מליח מותר לטלטלו דג תפל אסור לטלטלו (כ)בשר בין תפל ובין מליח מותר לטלטלו (ומתמא כרבי שמעון) תנו רבנן (ל)מטלטלין את העצמות מפני שהוא מאכל לכלבים בשר

(א) אבל לא את הטבל וכו': פשיטא לא צריכא במבל מבול מדרבנן (ב) שזרעו בעציץ שאינו נקוב: (ג) ולא מעשר ראשון וכו': פשיטא לא צריכא שהקדימו בכרי שנטל ממנו מעשר ולא נטלה ממנו תרומה גדולה מהו דתימא כדאמר ליה רב פפא לאביי קמ"ל כדשני ליה אביי: (ד) ולא את מעשר שני וכו': פשיטא לא צריכא דנפדו ולא נפדו כהלכתן מעשר שפדאו על גבי אסימון דרחמנא אמר ונתן הכסף (ה) וצרת הכסף בידך (ו) דבר שיש בו צורה הקדש שחיללו על גבי קרקע דרחמנא אמר ונתן הכסף (ז) וקם לו: (ח) ולא את הלוף: ת"ר (ט) מטלטלין את החצב מפני שהוא מאכל לצבים ואת החרדל מפני שהוא מאכל ליונים רשב"ג אומר אף מטלטלין שברי זכוכית מפני שהוא מאכל לנעמיות אמר ליה רבי נתן אלא מעתה חבילי זמורות יטלטלו מפני שהוא מאכל לפילין ורשב"ג נעמיות שביחי פילין לא שביחי אמר אמימר (י) והוא דאית ליה נעמיות אמר רב אשי לאמימר אלא דקאמר ליה ר' נתן לרשב"ג חבילי זמורות יטלטלו מפני שהוא מאכל לפילין אי אית ליה פילין אמאי לא אלא ראוי ה"נ ראוי (כ) אמר אביי רשב"ג ורבי שמעון ורבי ישמעאל ורבי עקיבא כולהו סבירא להו כל ישראל בני מלכים הם רשב"ג הא דאמרן ר' שמעון (ל) דתנן בני מלכים סכין על גבי מכותיהן שמן וורד שכן דרכן של בני מלכים לסוך בחול (מ) ר"ש אומר כל ישראל בני מלכים הם ר' ישמעאל ור' עקיבא דתניא (נ) יהרי שהיו נושין בו אלף מנה ולבוש (ס) איצטלא בת ק' מנה מפשיטין אותו ומלבישין אותו איצטלא הראויה לו תנא משום רבי ישמעאל ותנא משום רבי עקיבא כל ישראל ראוין לאותה איצטלא:

(ד) [ב"מ מז:], ג) [תוספתא פט"ו], ג) ב"מ קיג:, ד) לעיל קיח:, ה) [לעיל פז:, וש"ן], ו) פי' מעיל ומגורה, ז) [תוספ' פט"ו], ח) [סנ:], ט) ס"ל פילה. י) [לקמן קמ. ע"ש], כ) [ביצה מ:], ל) ב"ב ל"ח ע"ב, מ) [ב"ב נ:], נ) [שיין לעיל קכו: על המצנפת], ס) [כמוהב מקום זה לפ דק לפלרכה שם בכתובות מו: וכן שם מ:, וכקדושין ג: פירש הש"ס עלה ומפוקי ג"כ להכיא בספרת מדרש הוא בכתיב אבן כמוהם אבמרא דבני דב"ק פז:. וע"ש בתוספות שם. ד"ה לו בת כיון וע"ע בתוס' עירובין טו: ד"ה בכתיב וכו' מבואר שיטה ע"ע בתוספות מו"ק ח. ד"ה ל"ל ומנילה ג. ד"ה ולין ודף כ. ד"ה דכתיב וביכמות סח. ד"ה לו בת בת וסנהדרין לד: ד"ה דכתיב וחנחים קף. ד"ה ותחורה ובכריתות טו. ד"ה עדות ושוכה ב. ד"ה כי יקריב בכורות יד: ד"ה טובן). ע) [וע"ע תוס' מולין יד. ד"ה ונסבין].

תורה אור השלם

1 וְנָתַתָּה בַּכֶּסֶף וְצָרַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ בּוֹ:

דברים יד כה

2 וְאִם גָּאֹל יִגְאַל אֶת הַשְּׁדֵה הַמְקֻדָּישׁ אִתּוֹ וְקָם חֲמִשִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ:

ויקרא כז יט

הגהות הב"ח

(א) גמ' בטבל טבול מדרבנן וכגון שזרע בעציץ: (ב) שם ומבילי עלים (ומבילי זרדין) מ"מ וכ"ב עי' במה שכתב הטור ס"ח סי' ש"ח ומשמע להדיא דלא נרסי' בגיית' ומבילי זרדין אבל במתניתין גרסינן ומבילי זרדין ע"ש: (ג) רש"י ד"ה במוקצה וכו' דאסור לאוכלו ובמוקצה לאיסור טלטול סבר: (ד) תוס' ד"ה אבל וכו' לתמר רב יוסף בפרק כיצד: (ה) ד"ה ומן וכו' לפי שגם שלח ופדה בערבך יטול בעבדיס:

גליון הש"ס

גמ' והא ר"ח תלמיד הוא. ביצה דף מ ע"ש. ב"ק קטו ע"ב. ועיין ב"ב דף קנג ע"ב תוספות ד"ה שלמו ליה (קע"ב ע"ש): שם במוקצה לטלטל ס"ל בר' שמעון. עיין לעיל דף יט ע"א תוספות ד"ה מי ככלי דוחי. ולקמן דף קלט ע"א הסיק דלא קס ע"ב תוספות ד"ה מלא דבשבת. ועיין במהרש"א ביצה דף לג ע"ב תוספות ד"ה מן סומכין:

הגהות הגר"א

[א] גמ' מן מסתפק מהן בשבת למאכל בהמה. נ"ב למאכל מסתפק מהן בשבת: [ב] שם מותר לטלטל בשבת בסבר תפל. נ"ב גי' הגמ' ורי"ף תפוח ועי' רשב"ם:

רבינו חננאל

אסימון, מטבע שאין עליו צורה. ולא את הלוף ולא את החרדל. רשב"ג מתיר בלוף וכו'. והא דרשב"ג בשיטה. חבילי קש וחבילי עצים וכו'. חצב עשב הוא, והוא העשב (שכן) [שבו] תיחם יהושע לישראל את הארץ. הא מתניתין סתמא היא וכוותיה עבדינן דהא מתניתא נמי דברי הכל הוא. ורשב"ג דאמר אין מותר לטלטל אלא חבילה הניטלת בידו אחת, מוקמינן ליה בחבילות שהכניסן למאכל בהמה דכל סתם של תורה לחומרא עבדינן. ותוב מתניתין סתמא תני וכוותה עבדינן. וליכא לאוקומה [דרשב"ג מפרש, דהא לא קתני אימתי ולא במה. חבילי סיאה, צתרי. אזוב, אברתא. וקורנית, האשי. כולן מיני איזוב הן. הכניסן לעצים להדליק מהן, אין מסתפק מהן בשבת, למאכל בהמה, מסתפק מהן בשבת, ג]דקתי"ל אכל דחזי ליה. ולקטם ואוכל ובלבד שלא יקטום בכלי. ובמלילה חלקו ר' יהודה וחכמים, והלכה כחכמים שאמרו מולל בראשי אצבעותיו ואוכל ובלבד שלא ימלול בידו הרבה כדרך שהוא עושה בחול. וכן באמיתא וכן בפיגם וכן בשאר מיני תבלין. וקי"ל כחכמים. אמיתא, נענע. בשר תפוח, חלק[ו] בו ר' הונא ורב חסדא. רב הונא אמר מותר לטלטלו ורב חסדא אמר אסור לטלטלו. והילכתא כרב הונא, דרב חסדא לגבי רב הונא תלמיד הוא. ותוב רב הונא קאי כר' שמעון דקתי"ל כוותיה, ואפילו רב דסבר כר' יהודה במוקצה לאכילה במוקצה לטלטל כר' שמעון סבירא ליה. ואי חזי לאומצא, פי' ואם ראוי להיאכל נא אפילו רב חסדא מודה שמותר לטלטלו. ועוד תנא מסייע ליה לרב הונא דתנו רבנן דג מלוח מותר לטלטלו. דג תפל אסור לטלטלו, בשר בין חי ובין מליח מותר לטלטלו. ת"ר מטלטלין את העצמות מפני שהן מאכל לכלבים, בשר תפוח מפני הוא מאכל לחיה, וזו היא דתניא כוותיה דרב הונא, מים מגולין מפני שהן ראוין לחתול. ומתניאתא אילין הילכתא אינון

ז) לעיל ל"ל והוא הדין אם הכניסן סתמא דקתי' דלעתיה אכל דחזי ליה ועי' תוס' כאן ד"ה הכניסן.

מוסף רש"י

ולא מעשר ראשון וכו' פשיטא. קס"ד מכדומא מעשר לאמר ולקרינן פשיטא (עירובין לא: ופסחים לה:) דהייט טבל (ברכות מז:). **שהקדימו בכרי.** לאחר שנתמרח והוקבע לכרומה מן התומר, קדם ליי את הכהן ונטל ממנה, ואחר מתחייבים שני היא לאחר שנתמרח והוקבע לכרומה ונלקט ונכנס ונדוש, ונלא נטלה תרומה גדולה (ברכות שם) כאחר לא לכרומה מעשר מיהו